

Samenwerkingsverband passend onderwijs

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

**Kanselijkheid en
Onderwijsondersteuning**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
42046341

Datum 1 november 2023

Betreft Verzoek medewerking maatregelen rondom ontwikkelingsperspectief
en toelaatbaarheidsverklaring

Beste directeur-bestuurder,

Sinds 2020 wordt gewerkt aan de verbeteraanpak passend onderwijs. Hierbij wil ik u informeren over een aantal activiteiten in dat kader, en vraag ik om uw medewerking hierbij. Het betreffen activiteiten om het (gebruik van het) ontwikkelingsperspectief (OPP) en de toelaatbaarheidsverklaring te verbeteren en zo onder andere de administratieve last voor scholen te verminderen¹.

De afgelopen jaren is namelijk gebleken dat de administratie van toelaatbaarheidsverklaringen en het opstellen van ontwikkelingsperspectieven voor veel werkdruk zorgt². Ouders en leerlingen geven aan dat zij vaak niet bekend zijn met OPP en hun rechten en plichten hieromtrent.

We willen daarom dat het OPP weer het oorspronkelijke doel gaat dienen, namelijk een document waarin heldere doelen worden vastgelegd en dat beschrijft welke ondersteuning er gegeven gaat worden aan de leerling, dat de samenwerking met ouders en leerling regelt en stimuleert en daarbij beperkt administratieve last oplevert voor scholen.

Om bovenstaand doel te bereiken hebben de PO-Raad, VO-raad, Sectorraad Gespecialiseerd Onderwijs, het Steunpunt passend onderwijs, vertegenwoordigers van ouders en leerlingen en het ministerie van OCW als werkgroep "Verbetertraject OPP" een integraal plan opgesteld. Vanaf september 2023 zijn ook het Netwerk LPO en de Sectorraad samenwerkingsverbanden VO aangesloten bij deze werkgroep. Zij zijn vanaf dan betrokken bij het uitrollen van activiteiten uit dit plan en bij het ontwikkelen en implementeren van toekomstige activiteiten in dit traject.

---

¹ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-dd187a31-75af-4df4-8822-0856dbf58883/pdf>

² <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-813f1de3-3615-4ea2-a567-032b043c3cb4/pdf>

Onder de noemer "Verbetertraject OPP" zal de werkgroep de volgende activiteiten uitvoeren:

Onze referentie
42046341

- Maatregelen om ervoor te zorgen dat het OPP en de (aanvraag voor een) toelaatbaarheidsverklaring minder administratieve last opleveren voor scholen en, mede daardoor, effectiever worden gebruikt. Deze maatregelen scharen wij onder de noemer "Verbetertraject OPP". Onder deze noemer zullen wij:
  - een stakeholderanalyse rond het OPP en de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) laten uitvoeren.
  - de handreiking OPP die is ontwikkeld door het Steunpunt Passend Onderwijs verspreiden onder scholen, ouders en leerlingen.
  - trainingen laten verzorgen aan scholen, ouders en leerlingen over de handreiking en het OPP.
- Een activiteit die niet onder het "Verbetertraject OPP" valt, maar die ik hier onder uw aandacht wil brengen, vanwege mogelijke raakvlakken met het OPP, is:
  - Een onderzoek naar het (sneller) toekennen van extra ondersteuning bij passend onderwijs, op basis van een [motie van de Tweede Kamer](#).

Hieronder ga ik nader in op de achtergrond van eerder genoemde activiteiten.

Een nieuwe handreiking voor het OPP

Het Steunpunt Passend Onderwijs heeft de eerdere handreiking over het OPP herzien omdat veel scholen aangeven het OPP te ervaren als een administratieve last in plaats van als een hulpmiddel om de juiste ondersteuning te realiseren voor de leerling en hierover duidelijk te communiceren met ouders en leerling.

De handreiking biedt handvatten voor een OPP zoals bedoeld: een document met heldere doelen dat beschrijft welke ondersteuning de leerling krijgt en hoe de samenwerking met ouders en leerling eruitziet. De handreiking geeft ook tips om het OPP zo op te stellen dat de administratie voor scholen zo beperkt mogelijk is. De handreiking helpt scholen bij keuzen over de inhoud, maar doet geen uitspraak over de vorm. Het is aan de scholen zelf om dat te bepalen.

De nieuwe handreiking bevat daarnaast informatie over hoorrecht, de wettelijke plicht om leerlingen te horen over hun OPP. De verwachting is dat de wet waarin hoorrecht wordt vastgelegd vanaf augustus 2024 van kracht is.

Verbetertraject OPP

Om de nieuwe handreiking te implementeren zullen de volgende activiteiten worden uitgevoerd.

1. Stakeholderanalyse OPP en TLV

De stakeholderanalyse wordt van eind september tot en met eind december uitgevoerd door onderzoeks- en adviesbureau Sardes. Door de stakeholderanalyse willen wij inzichtelijk maken wie de stakeholders zijn rond het OPP en de TLV en wat de redenen zijn om bepaalde keuzes te maken in dit kader.

Zo kan ook duidelijk worden waarom scholen bijvoorbeeld kiezen voor een bepaalde vorm en inhoud van het OPP, waarom samenwerkingsverbanden

bepaalde eisen stellen aan een OPP, waarom aanbieders van leerlingvolgsystemen bepaalde functies aanbieden in hun systemen enz. De resultaten van deze stakeholderanalyse zullen worden gebruikt om de trainingen af te stemmen op de verschillende doelgroepen en voor de verschillende doelgroepen passende communicatie- en informatiemiddelen te ontwikkelen. Op basis van de stakeholderanalyse zal ook een communicatiestrategie worden opgesteld over de nut, noodzaak en functie van het OPP.

Onze referentie
42046341

2 en 3. Communicatie en trainingen over (de handreiking) OPP

De resultaten uit de stakeholderanalyse zullen worden gebruikt om input op te halen voor communicatie over de handreiking en het OPP naar verschillende doelgroepen en om trainingen over het OPP te ontwikkelen.

De planning is om trainingen vanaf het tweede kwartaal van 2024 te verzorgen. U wordt daar tijdig over geïnformeerd.

Onderzoek (sneller) toekennen extra ondersteuning

In het eerste kwartaal van 2024 start ook een onderzoek naar het (sneller) toekennen van extra ondersteuning bij passend onderwijs, op basis van een motie van de Tweede Kamer. In het betreffende onderzoek wordt ingegaan op de processen rondom het toekennen van extra ondersteuning, de ervaren tijdsduur en de mogelijkheden van het sneller toekennen van extra ondersteuning. Hiervoor worden onder andere samenwerkingsverbanden, scholen en schoolbesturen benaderd, en gevraagd naar hun ervaringen. Eén van de aspecten die daarin mee wordt genomen is het OPP.

Vragen naar aanleiding van de inhoud van deze brief kunt u mailen naar implementatiepassendonderwijs@minocw.nl

Ik ga er van uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben over maatregelen rondom het ontwikkelingsperspectief en de toelaatbaarheidsverklaring en dank u alvast voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

de directeur Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning,

Martijn Sanders